

mo prve tri mesece, t. j. prosinca, svečana in sušca. Ta razdelitev je v vsakem oziru, ali imaš mnogo ali malo kuhanja, neprimerna.

Po mojem mnenju bi bila primernejša razdelitev na mesece: svečan, veliki traven in vinotok. Če imaš mnogo, tem boljše, razdeliš si lahko na celo leto, ker ne veš, ali ti bo ostalo še kaj od onega, kar si nakuhal v zimi, tudi do vinotoka. Če pa imaš malo, pa smeš kuhati tudi le samo v zimi; če pa hočeš mogoče kedaj pozneje, pa moraš prav žebeljo plačati.

Tako mislim jaz o preustrojitvi zakona za kuhanje žganja iz lastnih pridelkov za domačo porabo. Upam, da se bo strinjali z menoj vsak kmet, ki kuha v to svrhu žganje, da si bomo vsi edini v tej zadevi.

Kmetje! Zavedajmo se, da smo res prvi stan v državi, da smemo zahtevati pomoči od države. Ker država ne najde, ali bolje, neče najti naših ran, opozarjamo sami na nje. Mi sami najbolj vemo, kje nas žuli črevelj. Naši poslanci pa naj skrbijo za to, da država vedno in povsod ugotovi našim opravičenim zahtevam, kajti le takrat smemo upati na boljše bodočnost.

Anton Lasbacher, kmet v Ivanjih, okraj Gornja Radgona.

Dodatek uredništva: Zelo nas veseli, da se zopet oglašajo člankarji izmed kmetov v našem listu ter izražajo javno svoje želje. K zgorenjemu članku si dovoljujemo samo nekaj opazk. Sprememba lovskega zakona je splošna zahteva kmečkega prebivalstva. Kmetje zahtevajo nujno to spremembo. Toda o lovu sklepa ne državni zbor, ampak deželni zbor in tam še nimajo kmečki poslanci večine. Zaradi določil o kuhanju žganja iz domačih pridelkov je imel Slovenski klub, v katerem sedijo Benkovič, Korošec, Pišek in Roškar, temeljito posvetovanje in se je v imenu Slovenskega kluba poslanec Povše udeleževal tudi tozadavnega posvetovanja v finančnem ministristvu. O tem smo poročali že v št. 44. na strani 5. Naši poslanci se torej brigajo za to zadevo, vendar pa bodo gotovo na drugi strani veseli, da dobivajo iz kroga kmetov, kakor se to dogaja v zgorajnjem članku, novih nasvetov.

Shod v Št. Petru na Medv. selu.

Pri nas smo minolo nedeljo imeli prvokrat političen shod, katerega je priredila S. K. Z. Prišlo nas je mnogo kmetov poslušati našega državnega poslanca dr. Korošca. Shodu je predsedoval naš vrli župan Čonč. Prvi je povzel besedo g. Vrečko, posestnik iz ponkavske fare. Z prepričevalnimi besedami in v gladki govoricami nam je priporočal združenje pod zastavo S. K. Z. Vrlemu govorniku se prisrčno zahvaljujemo, in naj bo prepričan, da se bomo ravnali po njegovih nasvetih. Vsi smo že danes zvesti pristaši S. K. Z.

Nato je nastopil naš državni poslanec dr. Korošec. Občudovali smo ga, kako lepo in razumljivo nam je govoril. Poročal nam je o delovanju kmečkih poslancev, posebno pa poslancev Slovenskega kluba v državnem zboru, načrtal nam je glavne točke programa S. K. Z. in nam orisal postopanje naših liberalnih nasprotnikov.

Po govoru smo g. poslancu na poziv g. predsednika izrekli zaupnico in mu zaklicali trikratni živio. Sedaj smo uvideli, da je vse laž, kar nasprotniki govorijo čez našega poslanca, ki se tako vrolo poteguje za naše koristi.

Ščak je zgubil zadnje pravice do kmeta, ki je postal samsvoj gospod, prost državljan z volilno pravico.

Nova doba se je začela z letom 1848. za kmečki stan, doba vstajanja in napredka. V tej dobi zadnjih 60 let so slovenski kmetje živo pokazali, da imajo smisel za napredek v gospodarstvu in omiki, pokazali so, kaj premorejo, če nimajo vezanih rok.

Zdaj se združujejo kmetje v gospodarskih združenjih, kjer se posvetujejo o svojih kmečkih potrebah in si drug drugemu pomagajo, združujejo se živinorejci, čebelarji, vinorejci in sadjarji, prirejajo se kmetijske razstave, ustanavljajo se kmečke posojilnice, da stresejo z ramen tuj nemški kapital in si ustanovijo lastnega; mladina pa se izobraža v bralnih društvih, v središču duševnega življenja slovenskega kmečkega ljudstva.

Na vseh straneh napredek in živo tekmovanje za dobro stvar! Z zavistnim srcem in v topem začudenju opazujejo vstajenje kmečkega stanu bogatini, grofi in visoki gospodje, ki so sto in sto let stiskali slovensko kmečko ljudstvo, mi pa jim kliče mo ponosno, samozavestno in polni najboljše upanja:

Mi vstajamo in vas je strah!

Smešnice. Izpit v fiziki. Profesor: Povejte mi glavno lastnost topote! — Dijak: Glavna lastnost topote je, da razširja telesa! — Profesor: Povejte mi en primer! — Dijak: Podaljšanje dneva po leti!

Gost: „Gospod krčmar, vas pa ne bodo vzeli k vjakom.“ Krčmar: „Zakaj ne?“ Gost: „Zato, ker nimate prave vere.“

Naš g. župnik so nam nato prebrali sledeče resolucije, ki so bile vse enoglasno z vsiklki priznanja sprejete. Zahtevali smo: 1. zaprtje mej za uvoz živine, 2. izrekli smo zaupanje poslancem S. K. Z., posebno g. dr. Korošcu, 3. izrekli smo svoje ogorčenje nad skrajno surovim postopanjem pristašev Narodne stranke nasproti dr. Benkoviču in mu izrekli zaupnico, 4. zahtevali smo kmetijsko šolo, 5. zimске kmetijske poučne tečaje, 6. slov. vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani, celo slov. gimnazijo na Sp. Štajerskem, slov. meščanske šole, 7. cesto iz Zibike. Na predlog nekega posestnika se je izrekla poslancu dr. Ploju nezaupnica.

Gospod poslanec je nato na razna vprašanja, ki smo mu jih stavili, popolnoma v našo zadovoljnost odgovoril Zaradi šolskega poduka ga je vprašal posestnik Bezjak. G. dr. Korošec je rekel, da to spada deželnim poslancem. Našega deželnega poslanca seveda ni nikoli med nas, da bi mu potražili naše težave in da bi nam poročal, kaj je že kaj storil. Kadar bodo volitve, tedaj bodo že zopet gospodje prišli k nam, takrat jih pa mi ne bomo poznali.

S. K. Z. smo pa prav iz srca hvaležni, da je tudi pri nas priredila shod. Marsikateremu so se odprle oči. Kmalu si ustanovimo bralno društvo in potem se bo začelo pri nas drugo življenje.

Udeleženec.

Deželni zbor štajerski.

Dne 27. sept. Poslanec Vošnjak interpelira namestnika zaradi gozdarskih zadev. — Dr. Ploj in Kočever predlagata uravnavo Drave v občinah Obrež in Grabnoš.

Dne 1. okt. Poslanec Roškar je danes utemeljeval svoj predlog zaradi nadaljevanja uravnave Pesnice v drugem delu. Ker se je prej uravnal prvi del Pesnice od Št. Jurija ob Pesnici do železnice, drugi del pa se ni uravnal, zato dere vođa po uravnanem prvem delu hitro, ko pa pride do drugega dela, ki ni uravnal, kjer je še vrhu tega mnogo mlinov, ki tudi zadržujejo vodo, ista ne more tako hitro teči in vsled tega nastane povoden. Predlagal je, da se naj začne takoj uravnava drugega dela. Njegov predlog se je izročil deželno kulturnem odseku.

Varstvo domače živine.

Danes se je obravnavalo o predlogu poslanca Roškarja in dr. Jankoviča o varstvu domače živine, katerega sta stavila dne 12. marca 1907. V predlogu zahtevata, da se zaprejo meje proti Srbski, Rumuniji, Rusiji, da se odpre izvoz na Nemško, kamor naša država izvažajo živino, in da se sploh živinoreja podpira. — Proti temu predlogu je govoril socialdemokrat Resel. Pravi, da kmetje nočejo, da se zaprejo meje in da bodo socialdemokrati vedno proti temu, da se podražajo kmečki pridelki. Naš poslanec Roškar se je krepko zavzel za kmete. Dokazal je, da niso kmetje krivi, če je v mestih meso tako drago, ampak mešetarji in medkupci. Dandanes itak kmet nič ne zasluži pri živinoreji. Gotovo ni stanu na svetu, ki bi pri težkem delu tako malo zaslužil, kakor kmečki stan.

Predlog se je nato sprejel po dolgi obravnavi, pri kateri je večkrat prišlo do ostrih besed med kmečkimi poslanci in socialdemokrati.

Poslanec Jankovič stavi predlog zaradi uravnave Savinje.

Politični ogled.

— **Državni dolg** v Avstriji je znašal koncem 1. 1906 9609.6 milijonov kron, in je od meseca decembra 1905 zrastel za 196 milijonov kron. Za obresti se rabi 384.5 milijonov kron.

— **Angleško-ruska pogodba**, ki ima namen, uravnati vse preporne točke med obema državama, ima sledeče glavne določbe: Severni del Perzije je pod ruskim uplivom, južni del pol angleškim. Severni del Perzije je najrodovitnejši. V Afganistanu bo prevladal angleški upliv. Tibet se odtegnje angleškemu in ruskemu uplivu.

— **Maroko.** Od tam sedaj ni nikakih posebnih poročil. Med generalom Drude in rođovi pred Casablanca se še vedno vrše pogajanja. — Poroča se, da je novi sultan imenoval Rais-Ulija za guvernerja v Tangerju!

Mala politična naznanila.

Dne 24. sept. Avstrijski ministri se podajo dne 3. oktobra v Budimpešto, da nadaljujejo pogodbeno pogajanja. — Poroča se, da je stališče čeških ministrov Pacaka in dr. Forta precej omajeno.

Dne 25. sept. Danes se je pripeljal na Dunaj ruski zunanji minister Izvolski. Med drugim se bo tudi posvetoval zaradi Makedonije. — Grofica Montignoso, ločena žena sedanjega saškega kralja, se je poročila v Londonu z muzikantom Toselli.

Dne 26. sept. Danes je došel na Dunaj rumunski kralj. Jutri gre k cesarju in se bo posvetoval z našim zunanjim ministrom. — V Kaušufu na Kitajskem so umorili uporniki nekega misijonarja ter zažgali cerkev in šolo. Iz notranje dežele se poro-

ča, da uporniki morijo duhovnike in kitajske kristjane.

Dne 27. sept. Na otoku Kubi, last Združenih držav, se pripravlja revolucija. Vzdigniti se hoče zamorsko prebivalstvo, ker se ne pripušča zamorcev k javnim službam. — Ravnateljstvo južne železnice je danes razglasilo uravnavo plače svojih uslužbencev.

Dne 28. sept. Danes je umrl veliki vojvoda badenski. — V Perziji so državni poslanci na zborovanju sklenili, da odstavijo šaha. — V Kvantsi na Kitajskem so nastali tako hudi nemiri, da je vlada poslala tja vojake. — Leopold Wölling, nekdanji nadvojvoda Leopold, ki se je ločil od svoje prve žene Adamovič, se bo zopet oženil z neko gospodično Ritter iz Slezijske. Wölling prebiva v Švici.

Dne 29. sept. V Sebastopolu so našli v mnogih kletah bombe. — Danes se je vršil v Budjevicah protestni shod čeških katoličanov proti shodu svobodomislecev. Udeležba je velika.

Dne 30. sept. V Lincu se je začelo danes zborovanje krščansko-socialnega delavstva. — V Perziji so zadeve vedno bolj zamotane. V ministristvu zunanjih zadev so začeli štrajkati uradniki, zunanji minister je vsled tega odstopil. — V francoski luki Marsel je umrl neki mornar nakoleri. — Veliki knez ruski Vladimir je obiskal našega cesarja. — Na ogrskih železnicah se pripravlja štrajk. Dne 10. okt. hočejo demonstrirati za volilno pravico.

Dne 1. okt. Uslužbenci zasebnih železnic so imeli včeraj posvetovanje. Uslužbenci južne železnice so se zadovoljili s tem, kar jim je ravnateljstvo ponudilo. Na železnici državne železnične družbe in severno-zahodne železnice pa so danes začeli s pasivno resistenco. — Na dunajskem trgu se je danes pojavilo 1000 volov, katere so utihotapili čez srbsko mejo. — Danes so se začela v Budimpešti zopet nagodbena pogajanja.

Razne novice.

* **Za odprtje srbske meje** se izjavlja „Narodni List“ št. 43. z besedami: „Sicer pa bi to koristilo naši železi, če bi se srbska meja odprla.“ Seveda, ker bi potem prišlo na tisoče in tisoče živine v našo državo, vsled česar bi cena naši živini morala pasti! Vkljub temu se bo Narodna stranka še nadalje hvalila, da je prijateljica slovenskih živinorejcev!

* **Posurovelost Narodne stranke.** „Narodni List“ z vidnim veseljem pripoveduje, da je dobil dr. Janko Serbec za svoj surov napad na dr. Benkoviča od vseh strani polno priznalnih pisem. Samo posuroveli ljudje lahko odobrujejo surova dejanja.

* **Pometajte pred svojim pragom!** Ker sta pomotoma izostala v poročilih iz deželnega zbora dva podatka o Ploju, se je njemu naklonjena „Domovina“ takoj vzdignila ter udarila na rokovnjaški način po nas z loparjem. V Ptuju pa se ureduje in na Kranjskem izhaja „Novi Slov. Štajerc“, s katerim ima dr. Jurtela zelo ozke zveze. Ta list v svojih deželnozbornskih poročilih pozna samo dr. Jurtelo in dr. Ploja, v svojih državnozbornskih poročilih pa tudi samo dr. Ploja, o drugih poslancih pa trdovratno molči. Najd tem se seveda nihče ne zgraža! To je popolnoma prav! Kako se dr. Ploj obnaša v deželnem zboru kot tovariš proti tovarišem, bomo pa pozneje enkrat govorili, in „Domovini“ in Ploju bo menda še zelo neljubo, da nas je opomnila na Ploja in njegove predloge.

* **„Najbolj zaslužen mož“ v Mariboru**, kakor se je v „Domovini“ imenoval dr. Pivko, je tudi najbolj junaški mož v Mariboru. Komaj smo ga parkrat prijeli, se je že skrtil za grm. kajti uredništvo „Domovine“ mora izjavljati, da dr. Pivko ni njen dopisnik, niti ne stoji z njenimi mariborskimi dopisniki v zvezi. To verjamejo „Domovini“ morda njeni backi v Celju, v Mariboru se takim španskim stenam, za katere hočejo skriti junaka dr. Pivka, vsakdo smeji. Glavna dopisnika „Domovine“ iz Maribora sta, to vemo v Mariboru vsi, ki se brigamo za javnost, gg. Painhart in dr. Pivko. Ni treba posebne brihtnosti, da se spozna, kaj je Painhartovo in kaj Pirkovo. Zakaj bi naj bilo to „ovadustvo in maščevalnost“, da smo potegnili dr. Pivka iz zasede, iz katere je streljal na svoje „prijatelje“, na svetlo, nam je nerazumljivo. Politika je boj, in v boju velja načelo: Zob za zob!

* **Za železničarje.** Kakor vsako leto razdelili se bodo tudi letos dohodki večjih ustanov med bivše železniške uslužbence, njih vdove in sirote, in sicer: ustanove: avstrijskega železniškega podpornega fonda; viteza Matija Schönerer; barona Moritza Königswarter; in za avstrijske železniške posrebenice. Tozadavne prošnje vlagati je pri postajenačelnikih Južne železnice do najkasneje 31. oktobra t. l., kjer se izvedo tudi natančnejša pojasnila.

* **Tržne vesti.** Ze zadnjih smo omenili, da so kurzi začeli padati in je tudi tendenca oslabela. Zadnja sobota je seveda zopet nastopila z jačjo tendenco, ki pa v tem tednu ni vstrajala. Vsa razlika se pa vrtila okoli 5 do 10, oziroma 25 v. večjega padca ni, ker kar eden dan izgubi, drugi navadno dobi. Morda bi lahko beležili večje izpremembe, ako bi kupci količak segli po blagu. Tako so pa ti popolnoma hladni in zato pač cene ne slone na sklenjenih kupcijah, ampak le na zahtevah ponudnikov. Veliki

mlini ne pridejo na trg, ker jih tišči lina moka. Promet je jako neznan, kupuje se le najpotrebnejše. Berolinski trg nam javlja istotako trajno padanje, ker je vreme ugodno. — Pšenica. Dovozi so neznačajni in vsled tega so tudi ponudbe neznačajne. Ker pa tu-či kupci nimajo veselja poseči po dragem blagu, je tudi tendenca mlajša. Promet majhen. Cena je nekoliko nižja. — Rž. Promet je manjši, dovozi so se zmanjšali in tudi konzum znatno manj kupi. — Oves in turšica se držita cene. — Moka. Izpremema ni nastopila. Fine moke še vedno tiščijo mline, ki se trudijo teh rešiti tudi v izgubo, pa ne gre. Zadnjič smo poročali, da budimpeštanski mlini poizkušajo pridobiti za zmanjšanje obrata, tudi mline na deželi. Stvar je bila v dobrem tiru in ti mlini so bili voljni pristopiti k dogovoru. Medtem je zgorel eden največjih zunajšnjih mlinov (Back-ov v Rabu). Ker pa ima ta tvrdka še veliki mlin v Szegedinu, je seveda ta mlin prevzel obveznosti Rabskega in mlinar Back v Szegedinu ima dovolj sklepov, pa noče zmanjšati, ker bi tako sam ne mogel zadovoljiti odjemalcev dveh mlinov. Najbrže budimpeški mlini ne bodo mogli zmanjšati obrata po celi deželi. Ržena moka je postala nekoliko cenejša, konzum manjši. — Otrobi sicer niso več tako stalni v ceni, kakor prej, vendar še gredo vedno dobro izpod rok. — Klajna moka jako stalna v ceni. — Mast. Tendence stalna, cene deloma višje. — Hmelj. Pričeli so spravljati hmelj in kakor se trdi, bo množina pridelka manjša kakor se je cenila. Kupčija je postala živahna. Prve vrste dosejajo tudi do 70 mark na Nemško. — Živina na Dunaju. Pitani voli 86 do 88, ogrski 62—88, nemški voli 80—94, krave 57—64 (za 100 kg žive teže v kronah). Svinje: mlade 80—116 h, pitane 114—118 h kg žive teže.

* **Izpremembe v sodni službi.** Premeščena sta gg.: deželni sodnik Hubert Wagner iz Smarja v Laško; sodni adjunkt dr. Pavel Clemenšič iz Ptuja v Celovec. Deželni sodnik sta postala sodna tajnika Ivan Erhartič v Celju in Frančišek Kuss v Celovcu. Okrajni sodnik je postal adjunkt g. Anton Mladič v Postojni za Smarje in Anton Zdošak pri graškem višem deželnem sodišču.

* **Cecilijino društvo za lavantinsko škofijo** je začelo novo, živahno delovanje. Pretekli teden je priredilo poučni tečaj za organiste, ki jih je okrog 50 prihitelo ter z veliko vnemo sledilo velezanimim predavanjem učiteljev-strokovnjakov. Pri službi božji v stolnici in v četrtek večer pri cerkvenoglasbeni prireditvi v Marijini baziliki so imeli tudi priložnost slišati lepo cerkveno glasbo. — Povodom tega tečaja se je vršil občni zbor „Podpornega društva slovenskih organistov“, na katerem je med drugimi govoril državni poslanec dr. Korošec o zadevi, ki je ta čas v gmotnem oziru za organiste največjega pomena. V četrtek pa je bil občni zbor Cecilijinega društva za lavantinsko škofijo, ki je bil istotako važen in zanimiv. Zlasti bo marsikateri prijatelj društva razveseljen, ko izve, da Cecilijino društvo nima več skrbi za petje in glasbo v stolnici, ampak bo odslej vsa sredstva lahko porabljal za delo v prid celi škofiji; za stolni zbor pa skrbi odslej podružnica Cecilijinega društva, ustanovljena lanskega leta za stolno župnijo. V novi odbor škofijskega Cecilijinega društva so bili izvoljeni gg. kanonik Jožef Majcen, predsednik; Fr. Trop, predsednikov namestnik; Ivan Markošek, blagajnik; Fr. Spindler, tajnik in knjižničar; Al. Čížek, dr. Lukmann, K. Bervar, odborniki; B. Drole, Ferd. Fras, namestnika. — Želeti je le, da se pridruži društvu še obilo novih udov, da bo moglo svojo visoko nalogo tem popolneje izvrševati; v ta namen so se tudi pravila deloma spremenila. Za podporne člane znaša letna udnina 4 K, izvršujočim članom — organistom, cerkveni pevcem itd. — pa je plačati le enkratne pristopnine 1 K.

* **Podporno društvo organistov** je imelo 24. m. v Mariboru svoj redni občni zbor ob precejšnji udeležbi. Med navzočimi je zavladalo veliko veselje, ko je na občni zbor prišel poslanec dr. Korošec. Govoril je o stanju in organizaciji organistov med velikim navdušenjem poslušalcev. Poročilo tajnika in blagajnika se je vzelo na znanje v občno zadovoljnost. Oglasilo je svoj pristop k društvu na novo 14 udov. Nato se je izvolil sledeči odbor: Predsednik K. Bervar, vodja orglarske šole; podpredsednik Ferdinand Fras, org. v Ptuj; tajnik Franc Klančnik, org. na Paki; namestnik Valetin Kartočnik, org. v St. Juriju ob juž. žel.; odborniki: Franc Jarh, org. v Petrovčah, B. Drol, org. v St. Juriju pod Taborom, L. Sparhakel, org. na Teharjih, Dr. Ulaga, org. pri Sv. Marjeti pri Rim. top.; namestniki: Iv. Ročnik, org. pri Sv. Križu pri Slatini, Fr. Zemljič, org. pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Organisti, pristopajte k temu društvu, katero ima ravno sedaj jako važno ulogo, ko se gre zato, da pridemo tudi organisti v zavarovanje za starost kot zasebni uslužbenci. V zveztinjenju je moč!

Mariborski okraj.

m **Sv. Jurij v Slov. gor.** Smrtonosno se je ponesrečil zadnji petek oženjeni posestnik Lovrenc Zlaber na Žitnicah. Prišel je v podbragu pod težki gnojni voz. Kolo mu je odrlo levo strano čeljusti, zdrobilo goltanec, strlo rebra. Podeliti se mu je moglo samo še sv. poslednje olje. V groznih bolečinah je siromak umrl v par urah. N. p. v. m. — Bodimo previdni pri vožnji!

m **Cesar** je pomilostil na smrt obsojena brata Poredoš, ki sta usmrtila letos spomladi v St. Petru pri Mariboru Mateja Koronika. Fr. Poredoš je dobil dosmrtno, Janez Poredoš 18letno ječo.

m **Oddaja drevesc** iz državnih nasadov. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru naznanja: Za jesensko pogozdovanje 1907 oddajo se iz državnih nasadov sledeče vrste drevesc: 1000 smrek za 5 K, 1000 mecesnov za 4.80 K, 1000 črnih orehov za 20 K, 1000 laških orehov za 20 K, 1000 akacij za 6 K, vrbove reznice kg. po 10 h. Kdor jih hoče kupiti, naj dotično vrsto in število drevesc javi c. kr. okrajnemu gozdnemu nadzorništvu v Mariboru. Neimovitim zemljiškim posestnikom oddajo se drevesca proti povračilu upravnih stroškov. Taki posileci morajo predložiti ob občinskega urada izdani ubožni list.

m **Poročil** se je 29. m. m. g. Ignac Tkavec, zasebni uradnik pri g. dr. Lemežu, z gđc. Marijo Ungaršekovo.

m **O kmetijstvu** bo predaval v nedeljo dne 6. t. m. po prvi sv. maši v Slov. Bistrici v deški šoli potovalni učitelj Goričan. Kmetje in viničarji, priidite ga poslušati!

m **Ustrelil** se je v gozdu blizu Studenc pri Mariboru neznan mož. Posestnik Senekovič ga je našel mrtvega.

m **Dijaška kuhinja v Mariboru.** Kakor druga leta, tako je tudi letos dijaška kuhinja v Mariboru zvesto izvrševala svoj plemeniti namen: podpirati dijake s podeljevanjem opokdanskih obedov. Oglasilo se je veliko število dijakov, kojim se je po možnosti vstreglo. Vsaki dan je bilo na obedu 50—56 dijakov, deloma iz gimnazije, deloma iz učiteljskega in iz pripravništv. Skupno se je razdelilo 13.720 obedov — zdrave in tečne hrane. Pri sedanjih silnih draginjah vseh živih je zahtevala toliko podpora ubožne mladine izvanrednih gmotnih žrtev. S posebnim priznanjem moramo omeniti, da se je naša prošnja odzvala toliko vrlih podpornikov in dobrotnikov, da so se mogli pokriti vsi zdatni stroški naše dijaške kuhinje. Nabralo se je v minolem šolskem letu 4643.96 K, lepa svota, ki jasno kaže, da bije mnogo plemenitih sre, ki se ne boje nobenih stroškov za podporo revnih in podpore vrednih dijakov naših srednjih šol. Imenoma pa moramo tiste p. n. gospode, oziroma zavode, navesti, ki so dijaški kuhinji blagovoljno podarili največje svote; le-ti so: slavna posojilnica v Mariboru 1000 K, slavni deželni zbor 800 K, g. dr. Fr. Rosina, odvetnik v Mariboru, 200 K, preblagorodne gospe v Mariboru so izročile znesek 200 K, ki jim je preostal od božičnice v slovenskem šolskem vrtecu, klub 190 K, slavna posojilnica v Ptuj 100 K, mag. Fel. Ferik 200 K, iz zapuščine stolnega prošta Lavrencija Herga 100 K, dr. Pipuš 100 K. Vsem preblagim p. n. dobrotnicam in dobrotnikom bodi izročena najiskrenejša zahvala, Bog jim povrni stoterokrat, karkoli so naši toli koristni dijaški kuhinji storili! Posebno hvalo smo dolžni tistim preblagim rodo-ljubom, ki so ob različnih prilikah za naše društvo pobirali! Slava in hvala jim skupno in vsakemu posebej. Dne 23. m. m. je bil občni zbor, na kojem je pod predsedstvom velezaslužnega stolnega dekana dr. Ivana Mlakarja poročal tajnik o razvoju in delovanju dijaške kuhinje v Mariboru v minolem šolskem letu, blagajnik je pa položil račun o povoljnem gmotnem stanju društvene blagajne. Volil se je tudi novi odbor. Predsednikom je bil zopet voljen dr. I. Mlakar, podpredsednikom dr. Franc Rosina, tajnikom dr. Anton Medved, blagajnikom Jakob Kavčič, odbornikom pa ravnatelj Henrik Schreiner, dr. Radoslav Pipuš, prof. Ivan Vreže in dr. Jerovšek. Odbor ponižno prosi slavno občinstvo, da še nadalje podpira dijaško kuhinjo v Mariboru. Dijakov se je oglasilo letos še več kakor lani, sila in pomamikanje sta torej velika. Spominjajte se dijaške kuhinje pri raznovrstnih svečanostih, ob shodih in prijateljskih sestankih! Zelo vstregli bi nam tudi s prispevanjem poljskih pridelkov, ki bi nam bili posebno dobro došli. Prostori dijaške kuhinje v Mariboru so v Wil-denrainergasse št. 12 pod spretnim vodstvom gđc. Marije Modrinjak, katera zasluži za svoje prijazno in trudapolno poslovanje iskreno zahvalo.

m **Poljčane.** Janez Mlakar, nekdanj socialdemokrat v Trbovljah, ima sedaj pri nas službo zalagatelja Delniške pivovarne. Bil je kaznovan 21. m. m. po par. 488 k. z. na 30 kron ali 6 dni zapora, ko je Fr. Gajšeka, gostimničarja, obrekoval, tudi je taisti dan pokazal svojo modrost v Narodnem domu v Slov. Bistrici, ker je kričal: Ausi mit die vindišen und mit die švarcen! Dobro nam je znano, da si se to naučil pri naših nasprotnikih, ker so tvoji vsakdanji prijatelji in gosti. Slovane le tedaj poznaš, kadar ti pivo odjemljejo in denar dajo. Smo pač lahko ponosni in hvaležni Delniški pivovarni, da nam takega zalagatelja pošlje, nam bo pivo bolj teknilo. Radi bi vedeli, kaj misli načelstvo Delniške pivovarne ukreniti.

m **Silvica** pri Mariboru. Hvaležni farani so svojemu blagemu, za vse dobro vnetemu g. župniku in duh. svetovalcu k njegovi 60letnici in 20letnici tukajšnjega delovanja na rojstni dan dne 29. m. m. priredili lepo slovesnost. Na predvečer je odposlanstvo prišlo čestitati in mu izročilo poklonjene darove kot kelih, stolo itd. Zvečer je priredila med pokanjem topičev in pritrkavanjem zvonov krasno bakljado polnoštevih hotinska požarna bramba s hočko in slivniško godbo. Peveci iz Hoč in Maribora pod vodstvom g. Pestevška so pred hišo jubilanta zapeli lepo podoknico. Drugo jutro bil je zvonik in hiša v

zastavah, celi prostor z mlaji in slavoloki okrašen. K sv. opravilu je prišlo nad 100 belo oblečenih in opletenih deklet, požarna bramba v uniformi v okinčano cerkev. Župljani so pokazali, kako ljub jim je njih župnik in da spoštujejo duhovski stan. Popoldne po večernicah smo se zbrali v bralni sobi, kjer je predsednik izobraževalnega društva, državni poslanec Pišek govoril slavnostni govor vsem od srea. G. Anton Lobnik nam je prebral lepo čestitko v verzih, katero je sam zložil. Potem so najprej dekleta predstavljala igro „Kukavica“, nato pa mladeniči igro: „Trije tički“. Priznati moramo, da so prav dobro rešili svojo nalogo. Obe igri ste zelo ugajali. Čestitemu jublantu g. Hirti pa želimo, da ga Bog ohrani še mnoga leta.

m **Iz Slovenskih gorc.** Res lepe so Slovenske gorice. Tu se pridela precej zrnja, še mnogo več vina, ako nas obvaruje ljubi Bog vremenskih nezdod. Letos so srečne Slovenske gorice, ker se je pridelalo vsega še precej obilo, le sadja ni nič. Največje veselje pa vlada zdaj ob času branja. Sicer ni ravno mnogo, ker je trsje vsled hude zime trpelo, a iz vrstna kapljica bo. Prav srečni pa so tisti gospodarji, ki so v jeseni svoje trte zakopali ali zagrnili, ker ti pridelajo 28—40 hl na oralu. Posnemajmo to! Dokaz je jasen! Toče nas je obvaroval Vsegamogočni, in vreme je skrajno ugodno, zato je grozdje res lepo in mošt sladke ko med. Ze sedaj se oglašujejo kupci ter plačujejo liter po 30 do 60 h. Kupci, le oglašajte se marljivo v lepih Slovenskih goricah, kjer dobite pristno, žlahtno vinsko kapljo. — Posebno še moramo omeniti trtno zadrugo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., katera marljivo deluje v korist vinarstva. Ker je bilo vreme ugodno vinski trti, zato so trtice, katerih se tu nahaja prav obilo, res izvrstne. Na prodaj bo 200.000 trt vseh vrst. Vinogradniki, ki rabite cepljene trte, se že zdaj opozarjate na to podjetje, kjer si lahko naročite res dobro blago po primerni ceni.

m **Maribor.** Most čez Dravo dobijo Mariborčani vendar le v nadaljevanju gosposke ulice, čeravno se nekateri protivijo.

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Slov. izobr. društvo je napravilo dne 29. sept. izlet h g. Sebedru na Pločrščico, kjer so se društveniki zabavali ob precejšnji udeležbi ljudstva s petjem in 2 igrama „Krčmar“, „Pri gospodi“ in kratkim poučnim govorom. Gospodar nam je krasno okinčal zbirališče, za kar mu bod' izročena iskrena zahvala za njegovo naklojenost nasproti prekorriznemu društvu. To pot nam tudi Stajercijanci niso delah zgage, ampak livallili mnogoštevilni in dobro izvežbani pevski zbor, pri katerem v lepi slogi delujejo cerkveni in društveni pevci. Ob nedeljah pa na poučni shod in tamburaško vajo na „vrh“!

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Dne 30. sept. se je poročil trgovec g. Matija Zorko z gđc. Liziko Koren. Bilo najsrečnejše! — Prihodnjo soboto priredi vojno veteransko društvo bakljado povodom goda presvitl. cesarja, v nedeljo, t. j. 6. okt. pa se udelži korporativno pozne službe božje.

Ptujski okraj.

p **Iz rogaškega okraja** imajo nasprotni listi vedno dovolj napadov na dr. Korošca, kadar so vseučilišni dijaki doma. Zadnji „Narodni List“ laže zopet o podporah. V kratkem se bodo prebivalci pričeli, ko dobijo podpore, da je dr. Korošec storil vse le mogoče korake za podpore svojim volilcem in da nasprotniki hudobno zavijajo resnico, ako drugače trdijo. Pri Sv. Križu tik Slatine je imel dva shoda z župani iz okraja, da se je z njimi pomenil o uimi in potrebnih korakih. V državnem zboru je stavil tri nujne predloge zaradi mraza, toče, plazov v rogaškem okraju. V proračunskem odseku je odločno nastopil proti temu, da bižandarji cenili škodo, kakor se je že dogajalo, ter je zahteval nujnega uradovanja. V to svrho je govoril tudi za volilce pri poročevalcu v ministrstvu za notranje zadeve, nadalje pri poročevalcu naše namestnike v Gradcu ter se obrnil tudi na okrajno glavarstvo. Več ni in ne more noben poslanec storiti! Za to je sedaj slaba zahvala, ako ga za te korake napadajo in sicer neposredno pred časom, ko se imajo podpore deliti. Pač pa bi okraj trpel škodo, ako bi šlo po volji Narodne stranke. Ta stranka se je izdajalsko obrnila na Markhla ter mu imenovala le nekatere kraje okoli Sv. Križa, ki so podpore potrebni, posestnike v Rogatecu, Sv. Florijanu. Žetalah pa je prezrla. Taki ljudje naj molčijo!

p **Rogatec.** Po shodih Narodne stranke hodi tudi neki dijak Pažon iz Slatine. Ta je jako naroden, da niti ni dosegel, da bi njegova sestra ne hodila v nemško slatinsko šolo. Živio Paschon!

p **Pri občinskih volitvah** na Ptuj, ki so se vršile minuli teden, je bil v 3. razr. med drugimi zopet izvoljen tudi župan Ornič. Tudi Schönerijanci so nastopili kot nova stranka, a večinoma je ostalo vse pri starem Slovenci se volite niso udeležili, ker imajo po nemškutarskih pojmih pravico samo za politično smrt. Ornič bo še nadalje delal dolgove in preganjal in zatiral z vsemi močmi Slovence, od katerih pa se seveda živijo in se bogate ptujski vsenemci!

p **Sv. Rok** ob Sotli. Prišla sta ondan tudi k nam dva židovska agenta (eden iz Gradca, eden iz Budimpešte) prodajati cerkvene opravre. Ali kaka je ta neumnost, židovi proizvajajo in prodajajo katoliš-

kim kristjanom vela, stole, mašne plašče! Ker župnika doma ni bilo, dala sta si od navadnega dni-narja, ki je slučajno vedel, kje da so cerkveni ključji, odpreti cerkev, preiskala sta lastnoročno vse predale zakristijske omare, in pobrala, kar bi bilo za njuno rabo: en velum, tri stole ter en starinski mašni plašč s posebno krasnimi „slikarjami“, ki bi naj kot vzorec služile v seveda židovski fabriki pri narejanju novih plaščev. Delavcu sta za vse to juda ponujala dva goldinarja, češ, gospod župnik bo prav zadovoljen, saj je ta stara roba s tem itak dobro plačana! Slučajno je prišel k temu plačevanju osmošolec Jožef Potočnik, ki je zabranil to zanimivo nameravano cerkveno tatvino, kar je še potrebno, pa dodajo e. kr. orožniki v Rogateci. Toda nehoti se nam vsiljuje vprašanje: Ali so res na zemlji katoliški duhovniki in lajki, ki od židov kupujejo priprave za počestvenje našega Najsvetejšega — pozemeljsko obleko takorekoč za Jezusa Kristusa? Neverjetno! Ali vendar morajo biti taki katoliški kristjani, ker sicer bi se ti „cerkveni židi“ ne vozili v elegantnih kočijah od župnišča do župnišča in ne delili milostljivo svojih — vizitnic!

p Trgatev v Halozah, ki se je povsod začela, obeta biti zelo dobra. Ker je bilo celi september jako lepo, solneno vreme, je grozdje krasno dozorelo, in bo torej izvrstna vinska kapljica. Trgovci in podjetniki, ki potrebujete vina, pridite si sami po mošt, oz. vino in ne kupite ga po prekupeh in drugih veletržih, katerim vino raste — v kletih, ne pa na trti.

p Kako skrbijo oblasti za kmete! Uradni list ptuj-skega glavarstva naznanja v svoji 39. številki z dne 26. septembra tega leta, da oddaja erar iz državnih nasadov več vrst gozdnih sadik po nizkih senah; določa pa kot skrajni čas za oglasitev 1. okt. t. j. komaj 4 dni po razglašenju. Večinoma se gozdni posestniki sploh niso mogli zvedeti za omenjeni rok, in že je prepozno. Tako skrbijo naše državne oblasti za kmeta: pri davkih in drugih plačilih pa so seveda trde in neizprosne!

p Hajdin pri Ptuj. Izvanredna slovesnost se je vršila tu v nedeljo dne 29. sept., ko so mil. knez in škof ravno na svoj godovni dan blagoslovili 4 nove zvonove. Hajdinčani pa so se tudi potrudili, da so svojega nadpastirja sprejeli nad vse slovesno. Povsod si gledal lepe slavo-loke s primernimi napisi. Znani poljanski banderaši so v velikem številu spremljali mil. kneza pri prihodu in odhodu. Vsa čast vsemu gospodu župniku, ki vkljub svoji bolehavosti tako neumorno deluje za lepo hajdinsko župnijo, vsa čast in priznanje pa tudi požrtvovalnim hajdinskim faranom. Zvonovi, katere je vili tvrdka Grasmajer na Tirolskem, imajo krasen glas v ce-dur akordu.

p Rogoznica. Pri prvem obnem zboru „Kmet. bralnega društva“ v Rogoznici pri Ptuj dne 23. kimovca t. l. bil je izvoljen sledeči odbor: Letonja Franc, pos. v Zabjaku, predsednik; Wresnik Jože, podpredsednik; Sever Jože, tajnik; Kukovec Anton, blagajnik; Arnuga Anton, knjižničar; Bračič Franc ml., odbornik; Kolarič Karl, odbornik; za namestnika Čeh Jakob in Postružnik Franc; za pregledov. računov Zupančič Dragotin in Marinčič Jože.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Ze dobri dve leti je minilo, kar se je pri nas naselil vrli slovenski obrtnik. Kupil si je hišo na prijazni strmini, ki vodi iz Ljutomera na Kamenščak. Ze celo poletje zdihuje trdi marmor pod še tršim diletom kamnosekovim. Nerad sicer, pa vendar se mora pokoriti trdi kamen spretni roki kamnoseka. In tako zagledamo pred hišo celo vrsto lepih najrazličnejših nagrobnih spomenikov, ki čakajo odje-maicev. Nad vratmi te pozdravi napis: — Jakob Golobič, podobar in pozlatar. — Če vstopiš v hišo, te mojster prijazno pozdravi ter te popolje v svojo posebno delavnico. Tu vidiš krasna razpela, lepo izrezane podobe za kapelice, cerkve itd. Sedaj še le razumeš dobro napis, ki si ga videl nad vhodom. Gospod Golobič je dobro izbral, ko je iskal primerne-ga prostora za svoje delo. Po ljutomerskih goricah in po murskem polju ga čaka mnogo dela. Podobe v števinih kapelicah in obcestnih križih z malimi izjemami ne kažejo dosti umetnosti. Ravno narobe! Marsikatero razpelo je tako, da človeka srce boli, ako je pogleda. In če stopiš na kako pokopališče in si ogledaš kamenite nagrobne spomenike, vidiš, da so naročeni od bogve kod, iz Maribora, Celja, Gradca. Hvaležni moramo biti delavnemu in marljivemu mo-stru, da je prisel v Ljutomer. Zatopa pridite in naročajte razpela in druga podobarska dela, kakor tudi nagrobne spomenike pri g. Golobiču. Bliža se vernih duš dan. Ne naročajte si nagrobnih spomenikov iz Maribora ali celo Gradca, ko jih pa doma in po ceni dobite. Podpirajte domačina, tako koristite sebi in njemu! —

I Trg Gornja Radgona. Pri slavnosti, ki se je priredila v prosiavo tega, da je postala Gornja Radgona trg, je hvalil nemški govornik ljutomerskega glavarja Rajnerja, da ima za trg največ zaslug. Seveda Rajner hoče s trgom zopet zadaviti slovensko večino v okrajnem zastopu, za to pa si je pridobil toliko „zaslug.“ Čudno, da še vlada vedno pusti tega nam sovražnega človeka hoditi po slovenskih tleh!

I St. Jurij ob Ščavnici. Tu smo imeli sedaj dve nedelji zaporedoma dve prav lepi in veseli slovesnosti. Dne 22. septembra smo namreč blagoslovili na posestvu Karola Krefka v Biserjanah nov poljski križ, katerega so postavili Senčarjev dedek iz Bolehnečic v spomin na svojo letošnjo zlato gostijo. Teden pozneje, dne 29. m. m. pa smo ponesli v slovesni procesiji veliko in lepo podobo Brezmadežne v

Kralovce, kjer je vrli posestnik Peter Hole postavil na pročelju svoje nove hiše prav lepo kapelo v zahvalo prečisti Devici za srečno dovršeno in tako lepo izdelano poslopje. Zal, da se je tu po neprevidnosti dogodila velika nesreča. Mladenec Fr. Fleisinger je neprevidno nabijal vroč možnar z železno palico ter še baje neposredno na smodnik položil kamen. Kamen in železo sta menda dala iskro, smodnik se je vnel in med močnim pokom je fantu silno hudo raztrgalo tri prste in dlan leve roke. Ta nesreča, ki se je vslel zgolj neprevidnosti skoro že 30letnega fanta zgodila, je seve skalila prav močno vso veselje sicer izredno lepe svečanosti v kralovski občini.

I Shod v Veržetu skliče Slovenska kmečka zveza dne 6. oktobra popoldne ob 3. uri v gostilni gospoda Rožmana. Poročal bo gospod državni in deželni poslanec Janez Rožkar. Ob enem se bo ustanovil pododbor Slovenske kmečke zveze za trg in okolico.

Slovenjgraški okraj.

s Smartno pri Slovenjgradu. Novopečeni liberalci so ali tako neumni, ali pa tako hudobni, da si drzno trditi, da nam je postajališče izposloval mesar Ježovnik. Kdo se ne smeji takim budalostim? Če bi imeli vsaj iskrico resničljubja, bi morali priznati, da, ko bi Robič ne bil prej naš poslanec, bi nikdar ne imeli postaje. Ravnateljstvo železnice v Beljaku je popolnoma odbilo vsako prošnjo za postajo in se je izreklo, da kratkomalo postaje ne more dovoliti. Naprosili smo nato Robiča, on je šel k železniškemu ministru Deršatu še prej adventom in posrečilo se mu je, dobiti postajo. In res, ravnateljstvo v Beljaku piše po novem letu, da bo ta in ta dan komisija v Smartnu zaradi nove postaje. Komisija je prišla koncem januarja ali začetkom februarja (dneva se ne spominjam, bilo je v najhujši zimi), in tistikrat se je vse natanko določilo in popisalo, kje, in kaka bo postajica. Ta akt je potem seveda moral še k ministrstvu itd., in 15. avgusta se je že otvorila postajica. Sedaj pa vprašam: Kaj je še bil pred adventom Ježovnik, kje je bil po zimi, ko je bila komisija, kdo ga je poznal? In ko bi tudi bil prej namesto Robiča ta mesar za poslanca, stavi glavo, da bi še danes postaje ne bilo, ker bi se minister Deršata na mesarja Ježovnika pač ne oziral. In zdaj si upa kdo trditi, da je Ježovnik dobil to postajo! Ali vas ni sram! Seveda v zahvalo za to ste zmerjali Robiča, kričali: proč z njim! — Nekdo se krega v „Domovini“, da je praveč nemščine pri sodnji v Slovenjgradu, a tega pa ne omeni, da Narodni strankarji sami skrbijo za to, saj je Barle, ta dika Narodne stranke, nemško pisano ovadbo poslal sodišču, ko je ovadil g. nadžupnika zaradi nekkih letakov. Ali naj sodnik vaše nemške uloge na slovensčino prestavlja? Kaj ne, narodnjaki pa smo! Sicer pa je „Narodni List“ sam kresnil Barleta, ko je pisal po volitvah, da naj se pristaši brigajo rajši za gospodarsko delo, kakor pa da te malenkostne reči ovadijo sodišču. Effen, iz Golavebuke.

Celjski okraj.

c Ponikva ob juž. žel. Narodni stranki se vedno doni shod Kmečke zveze po ušesih in zato mora po svojih listih o njem pisati in lagati. Dr. Korošec ni napadal župana ponkovskega, ampak rekel je samo, da so pri županstvu (tajnik) proti njemu agitirali, češ, da ni ne stori zaradi podpore. Dr. Korošec pa je na naznanilo županstva takoj vložil nujni predlog za Ponkovljane ter zahteval, da se škoda da preiskati in da se prizadetim hitro odkaže podpora. Zato pa tudi nima nihče pravice reči in trditi, da dr. Korošec za Ponikvo nič ni storil.

c Dobrna. Da bi pri nas ne bilo ničesar novega, to ne more biti. Bilo bi nam pač predolg čas. Slovenci smo letos čakali, da bi hajlovci iztuhali kaj novega, a kakor se vidi, so nemško-napredni možgani strašno lučnjicasti. Pa smo se Slovenci zato postavili in postavili tem bolj, ker smo predzadnje nedeljo slišali prvokrat svoj novi možki zbor. Brašno društvo nam je namreč priredilo prijetno zabavo s petjem, podučnim govorom o kmetijstvu, srečolovom itd. Fantje so si že nekaj dni poprej postavili mogočen maj, in v nedeljo zjutraj je 12 metrov dolga nova trobojnica ponosno vihrala v zraku ter oznanjala, da na Dobrni nekaj bo. In res je nekaj bilo. Novica, da bo pel prvokrat domači možki zbor, privabila je veliko število poslušalcev. Prostori so bili napolnjeni občinstva od blizu in daleč: iz Novcekerke, Smartna, Frama, St. Ilja in drugod. Z napeto pozornostjo smo pričakovali nastopa mladega zbora. In ko je zadonela mogočna pesem „Od Urala do Triglava“, vedeli smo takoj, da „za svobodo in krst sveti mladež slavska ne odreče!“ Pod spretnim vodstvom g. Kranjca pokazali so fantje, kaj se da doseči s pridnim delom. Pevskemu zboru Bralnega društva vsa čast. Podučni govor g. župnika Kukoviča je razpravljal o splošnih in posebnih pripomočkih za povzdigo kmečkega stanu, oziroma njegovega blagostanja. Izvrsten govor je napravil najboljši vtis na poslušalce. Dal Bog, da bi se ravnali po danjih mislih! Srečolov, ki je vzbudil dokaj sme-ha, je prinesel nekaterim res srečo. Prosta zabava

pri Korenu je bila kaj živahna. Motiti so jo hoteli plačani hajlovci, pa se jim ni obneslo. Slišali so take, da jim bodo še dolgo zvenele po ušesih. Poskusili so tudi z dejanskim napadom po noči, no — iz usmiljenja do njihovih mater molčimo o tem. Vodje „nemško-naprednih“ mlečnozobjekov se sekaj držijo zelo kisle, še bolj kisle pa tisti hajlovski petelini, ki so bili tako hudo osramočeni. Hajlovcem svetujemo, naj drugokrat zahtevajo pri Korenu — mleka, da ne bo „nemško-napredna“ blagajna tako hudo trpela, ob enem pa tudi za mnoge hajlovske srajč-keke bolj — primerno! Slovenci pa gremo čez take reveže mirno svojo začrtano pot!

c Resna in resnična beseda. Iz gornjegrajskega okraja. Dandanes ni dobro in dovoljeno, o šoli in učiteljstvu govoriti in pisati. Vsaka javna naprava prenese in mora prenesti kritiko, le šola, ljudska šola je nedotakljiva. Kdor si upa še tako resnično pisati o slabih šolskih razmerah, tega razvpijejo za mračnjaka, nazadnjaka, ki noče omike, prosvete. Ko bi šola res tako popolna in idealna bila, naj bi bilo, a to žalibog ni! Vsak socialni ekonom mora se pa pred vsem brigati tudi za šolo, in „Slovenski Gospodar“ je v prvi vrsti kmečki list, ki zastopa, zagovarja in brani kmečko ljudstvo proti raznim izkoriščevalcem. Naj bo torej v „Slovenskem Gospodarju“ jasna beseda o žalostnih razmerah v našem kotu.

Pač mnogim čitateljem „Slovenskega Gospodarja“ je znana krasna gornjegrajska dolina, kjer prebiva tudi dobro, pošteno ljudstvo; ker je to ljudstvo tudi nad vse marljivo, je še do zdaj precej dobro tudi gmetno izhajalo, dasi posebno zadreška dolina ni ne posebno široka, ne dosti rodovitna. Pa šlo je! A naenkrat je gotove gospode popadla strašna navdušenost za zidanje novih šolskih palač, ki stanje naravnost ogromne svote, kmet, ti pa molči in plačaj.

V Gornjemgradu se je dosedaj nahajala šola v graščini, kjer je imela krasne, zračne prostore. Plačevalo se je za šolo na leto le 600 (šest sto) kron najemnine. In to za trirazredno šolo, stanovanje nadučitelja, konferenčno sobo, kleti itd. Pa to je preveč klerikalno, biti s šolo v škofovem gradu, torej novo palačo. Proračunili so stroške na 74.000 K, kar se pa čisto gotovo ne bo dovolj. Ta šola, ti ogromni stroški, so popolnoma brez potrebe. Oskrbništvo ni nikdar šole odpovedalo, dalo bi bilo tudi prostor za 4. razred, pa ne. Apfaltrern in gospodje so hoteli palačo, ti kmet je boš pa plačal, Apfaltrern in drugi ne dajo krajcarja.

Se hujše so prizadeti Bočani. Imajo lično šolsko poslopje, pa ne, moda zahteva, mora biti nova. Zidajo palačo za 90.000 K, zidava slaba, najbrž bodo morali podirati, pa vse eno, kmet plačaj. Razun te nove šole morajo Bočani še plačevati šole v Gornjemgradu in Smartnu, saj je nekaj otrok tja vsolanih. Torej Bočani plačujejo naenkrat tri ogromne palače: doma v Bočni, v Gornjemgradu in v Smartnu (je tudi nova šola)! In to plačevanje bode trpelo najmanj 35 let. Ubogo ljudstvo, zdaj pa pomisli: V gornjegrajski trški občini je bilo dosedaj 90% občinskih doklad. Od zdaj zanaprej jih bo najmanj 175%, torej skoro dvakrat toliko! Razun tega bodo šolske sobe manjše, dalje od farne cerkve. In posledica teh strašnih doigov? Ljudstvo mora obupati; že dosedaj so se trumoma od nas izseljevali v Ameriko, zdaj se bodo pa merali, teh strašnih in nepotrebnih davkov ne zamorejo. Že zdaj je malo ljudi, vsak teden jih je manj in sčasoma bodo stale te palače — prazne, ker bodo otroci s stariši vred v tujini. Kako pa pridejo kmetje do tega, da bi plačevali te nepotrebne stavbe, proti katerim so se odločno branili, a ni nič pomagalo! Rajši vse pustijo in grejo. Proti takemu početju moramo glas povzdigniti. Ni treba biti zoper napredek, ni treba biti mračnjak, a zoper tako izsesavanje ljudstva mora vsakdo biti. Saj tudi na Dunaju numajo za vsakih 25 otrok posebne sobe, saj se tudi drugače shaja, če se hoče, in se mora tudi na to ozirati, da se kmetu zmiraj slabše godi.

Seveda, famozni dopisnik „Slov. Naroda“ ve za vsako jajce, ki ga znesejo graščinske kure, v vsak pisker v graščini je vtaknil svoj nos, a teh žalostnih razmer pa ne vidi. Tu bi rajši pisal, kako slabo in kako počasno se zida, koliko tisočakov bo šlo brez potrebe iz kmečkega žepa itd. Obregnil se je nad nemškimi graščinskimi uradniki, pri šoli ste pa tudi same Nemce nastavlili razun zidarjev, in če tak privandran Nemeč pride v popolnoma slovensko družbo, pa vsi zaradi enega nemški govorite, vi narodnjaki, tako, da je ravno tam, kamor pride tak nemški privandranec, največ nemškega blebetanja v Gornjemgradu. Zakaj pa vi, patentirani narodnjaki, niste dali slovenskim stavbenikom kaj zaslužiti, seveda, vi ste nezmisljivi, kaj ne? Zmerjati čez druge je lažje, kakor pa lastne napake popraviti, zato se vsedete na visok sedni stol in — druge sodite. Pustili bi rajši graščinske kure in se brigali za svoje dolgove. Ljudstvo vas bo pa klelo, ker ste ga z brezumnimi stroški spravili do obupa!

c Celjski porotniki. Glavni porotniki: Herm. Kineč, gostilničar v St. Juriju; Lud. baron Wittenbach; Mihael Jarnovič, trgovec v Dramljah; Franc Stiglic, trgovec v Rečici; Karol Prešiček, posestnik v Zdolah; Anton Turnšek, trgovec v Rečici; Mih. Černoš, krojač v Brežicah; Franc Spende, posestnik v Gornjemgradu; Ivan Herman, gostilničar v Storah; Fr. Mohorčič, solčitar v Celju; Andr.

Hudovernik, posestnik v Velenju; Anton Capek, gozdar v Planini; Otmar Prašak, ravnatelj v Celju; Rudolf Wunsch, živinozdravnik v Celju; Alojz vitez Schildenfeld, gostilničar na Vranskem; Ivan Lesnik, posestnik v Trnovcu; Ferdo Klemen, posestnik v Prevratu; Jos. Verdnik, posestnik v Otiškem vrhu; dr. Avgust Schurbi, odvetnik v Celju; Ferdo Ogrizek, trgovec v Terzišu; Ivan Voh, posestnik v Bučah; Jožef Klabučar, mizar v Brežicah; Matej Lešnik, trgovec v Slatini; Josip Lukman, gostilničar na Vranskem; Jakob Volk, krojač v Sošanju; dr. Jos. Vrečko, odvetnik v Celju; Maks Potočnik, mlinar v Slovenjgradu; Ivan Stojšek, posestnik v Slatini; Josip Lorber, tovarnar v Zalcu; Mihael Tajnik, gostilničar v Družmirju; Fr. Rauter, posestnik v Planini; Ignac Prikmayer, nadinšpektor v. p. v Brežicah; Janez Lešnik, trgovec v Smarju; Ivan Grobušek, mesarski mojster v Brežicah; Alojz Ogrizek, trgovec v Zg. Kostrivnici; Franc Zupanc, mlinar, Selce. Nadomestni porotniki: Feliks Zunder, zasebnik v Celju; Anton Uršič, živinozdravnik v St. Juriju ob juž. žel.; Anton Merle, posestnik v Sp. Hudinji; Anton Chiva, klobučar v Celju; Peter Draganec, mestni ekonom v Celju; Josip König, trgovec v Celju; Avgust Medved, lončar v Celju; Valentin Samec, posestnik v Rentole; dr. Franč Premšak, zdravnik v Celju.

c St. Rupert nad Laškim. Pod tem naslovom se je našlo letos v liberalnih štajerskih časnikih toliko dopisov, kakor celo zadnje stoletje ne. Novopečeni časnikar iz St. Ruperta hoče slaven postati in v nekaterih dopisih kar se da obrekuje in zavija o meni. Podpisan je bil en dopis v „Štajercu“ in en v „Narodnem Listu“ z imenom Fr. Zupančič, naftučitelj. Kdo je druge dopise zoper mene skrpal, seveda ne sam, ampak s pomočjo svojega prijatelja iz sosednje župnije, kar se spozna iz besedila drugih dopisov samih, o tem ne dvomim čisto nič. Ne morem se brigati, kaj liberalni slovenski listi o meni pišejo, in zato izjavim s tem-le Fr. Zupančiču in še znanemu dopisniku, da kakor nisem dozdej na take grde napade odgovarjal, tako tega tudi za naprej ne storim, ker to smatram pod svojo častjo, polemizirati z dopisnikoma v takšnih listih in imam za nju le pomilovanje. Ravno zato nisem poslal in ne bodem v prihodnje nobenega popravka zoper pisarjenje o meni v omenjenih listih, ker jaz za svojo osebo ne pričakujem in ne želim hvale v teh listih. A. Mojžišek, župnik.

c Nova Stifta pri Gornjemgradu. Ne razpravljaj rad domače reči v javnem listu. Zадnja številka „Narodnega lista“ me pa nekako sila, da tudi objavim par besedi. Gospod urednik! Gotovo ste brali ono številko „Narodnega lista.“ Kaj ne, kako je ona junaška, kako hvali dr. Serneca in njegov pasji bič in kako namigava, da bi bilo sila lepo, če bi vsi liberalci začeli hoditi okoli s pasjim bičem? Res, samo junaštvo! Vmes pa pride ta zgrga — dopis iz Nove Stifte. Ves okus človeku pokvari. Kaj menite, kaj mi je prišlo na misel, ko sem ta dopis bral? Tukaj ima neki posestnik psa. Bolj majhne postave je, pa sila samozavestno hodi. Ima tudi to lepo navado, da se kakemu človeku rad zakadi pod nogo. Kadar je tako junaštvo izvršil, ponosno odkoraka in se veseli svoje imenitnosti. Včasih pa pride mimo kak človek, ki nima tiste ponižne misli, da je najbolje psa pri miru pustiti, naj že dela kar hoče. Tako se včasih dogodi, da za junaške čine onega kužeta prileti vanj kak kamen, kaka palica ali kak črevelj. Tedaj pa začne to ponosno sčene vpiti in cviliti, kakor da se mu je zgodila največja nesreča. Tako milo toži, da se mora vsakemu v srce smiliti. Črez kake pol ure se bo pa zopet komu zakadil med nogo. Glejte! Na tega slavnega kužeka sem mislil, ko sem bral oni dopis. Ta dopis se kar cedi krščanske ljubezni, odpuščanja in kar je še drugih podobnih čednostij. Seveda liberalni dopisnik milo prosi, naj bi njemu in njegovi kompaniji vsi klerikalci odpustili in se ne spominjali več njihovoga delovanja. Sedaj na enkrat poznate krščansko ljubezen. Kje ste jo pa tedaj imeli, ko je v „Našem listu“ in „Narodnem listu“ nekdo blatil tukajšno pošteno ljudstvo, ki ni hotelo verjeti liberalnim slepilom? Vi liberalci! Kje je bila krščanska ljubezen tedaj, ko se je na razne načine agitiralo proti K. Z.? Kje je bila vaša krščanska ljubezen takrat, ko so se pri ožji volitvi klicali v Novo Stifto žandarji, naj bi nastopali proti volilcem Slovenske kmečke zveze? Ko so se tem volilcem, ki so si želeli zunaj volilne hiše izpolniti glasovnice, pred nosom zaprla vrata, češ: Ne pustimo vas voliti? Ko se je hotelo doseči, da bi opravičena nevolja povzročila rabuko, da bi se potem kmetje kaznovali? No, pa saj bi bil vsega le župnik kriv, ki je ugodil želji volilcev, da jim je prišel glasovnice izpolnjevati? Kje je bila potem krščanska ljubezen liberalcev, ko so iskali priložnosti, kako tožiti pristaše Kmečke zveze? Ti, krščanskoljubni dopisnik, zakaj nisi podučil nekoga, kako je treba ljubiti tudi sovražnika, ko mu je sodnik predlagal spravo z nasprotno stranko? Kje si bil s svojimi zlatimi nauki, ko je morala zaradi velike ljubezni do bližnjega, katera je komaj čakala, da vidi bližnjega v kazni, mati nesti svojega enoletnega otroka, ki še nikomur ni storil nič zalega, v ječo? Ponašaj se, da se ne boš podal na pot psovnanj in obrekovanj. Ali si pa svoj dopis tudi prečital? Ali ne vidiš, kako se v tvojem dopisu kaže tvoja slavná ljubezen do bližnjega — ne rečem do sovražnika? Ni li res, da te sama krščanska ljubezen priganja, da se obregneš ob dr. Korošca in mu iz-

podkopavaš ugled? Sama krščanska ljubezen se kaže v tem, da sumničiš in namigavaš o poštenih dekletih, o katerih nimaš vzroka kaj hudega misliti, in tla jih psuješ s „sv. devicami.“ Iz zgolj krščanske ljubezni obsojaš dekleta, ki žrtvujejo svoj dragi čas za oplešanje cerkve, da so one zložile neko pesem, o kateri se sliši, da bi se radi nje zopet rade naperile tožbe, seveda zopet iz same krščanske ljubezni. Le to je smola, da je baje pesem zagledala luč sveta v hiši, v kateri ne bivajo pristaše Kmečke zveze. Res kaj čudno se sveti liberalna krščanska ljubezen. Pravi dopisnik, da je dopis v „Slov. Gosp.“ obsegal samo obrekovanja, laganja in hujskanja. Vprašal bi pa tu naše liberalne pristaše: Kako pa imenujete to početje, da se je tukaj pri cerkvi od občinskega slugge dne 22. septembra prebralo oznanilo: Štajerski deželni odbor v Gradcu je odločil, da prideta danes teden, t. j. dne 29. septembra ob 8. uri po zjutrajšnjem cerkvenem opravilu v Mikušovo novo hišo dva potovalna učitelja poučevati o umnem gospodarstvu in kmetijstvu. Vsakemu je vstop dovoljen in sme tudi v kmetijskih stvarih gg. učitelje vprašati za pojasnila in tudi staviti kmetijstva se tikajočih nasvetov. Znano nam je, kedo je oznanilo napisal, pa tudi to je sploh znano, kedo je dotična vabila na občine pošiljal, nekdo drugi, ne deželni odbor, da se je v Gornjemgradu priredil Ježovnikov shod in mu je eden potovalni učitelj služil za štafažo, g. Goričan, med tem ko o dr. Božiču ne more nihče reči, da je potovalni učitelj. Dobro bi bilo, ko bi se deželni odbor res malo pobrigal za to, da se njegovo ime ne bo zlorabljalo. Tudi bi vprašali g. župana, mu je li znano, kako se pod njegovim imenom, ker on je odgovoren za občinska naznanila, občanom objavlja sama resnica? Sicer se pa potem ni čuditi, da dopisnik iz Nove Stifte v „Narodnem listu“ piše: „politika . . . goljufava . . . človeški rod“ in „goljufiva politika spada na cesto.“ Za to priznanje smo mu hvaležni. Pa on že mora dobro poznati vso liberalno politiko in njene lastnosti, in on pravi, da je goljufiva. Vi Novoštiftčani si pa to izjavo dobro zapomnite, da ne bodejte verjeli, kadar vas bodo zopet lovili na lim za kakega liberalnega poslanskega kandidata z goljufivimi obljubami, da se bodo med vas razdelile škofove planine.

c St. Jurij ob juž. žel. Liberalno društvo Knjižnica je dalo zadnjo nedeljo pri cerkvi oznaniti, da posojuje znanprej knjige na drobno in debelo zastoj ali pa za 1 krono na leto, kakor kdo hoče. Pa glej ga šmenta, tudi ta načrt se ni obnesel, kajti odzvala se je temu vabilu samo T. G., ki je nesla dvoje razcapanih knjig. Večje nezgode ni bilo. Čuje se, da boče radi tega gosp. učitelj Kveder odločil za nekaj časa predsedstvo knjižnice. Prosim Vas, gosp. Kveder, da lega ne storite, ker če Vas, dragi gospod, ni, gre knjižnica fuč.

c St. Jurij ob juž. žel. Neki dopisnik „Nar. lista“ naju že dalj časa napada s prav ledimi besedami kakor na primer: Nunekova poba, žličniki, prisilni katoliški jezečki, žabice majhne itd. No kaj boljšega pač nisva in ne moreva pričakovati od dopisnika „Nar. lista“. Midva si štejeva v čast, da naju napada, jako sramotno bi bilo za naju ako bi naju tako nizkoten list hvalil. Pošten človek ne odgovarja vsakemu bedaku, tako tudi midva ne odgovarjajava brezvestnemu dopisniku „Nar. lista“. Dopisnik naj ne pozabi rek: da se osla spozna po njegovem riganju. Dopisnik „Narodnega lista“ le naprej na delo riganja. Franc Žličar, kmečki sin in tajnik posojilnice; Vitomir Žličar, kmečki sin in preds., Kat. bral. društva.

c Ježovnikov shod v Mozirju v nedeljo 29. m. m. Predsednik: Alojz Goričan, p. d. Zver. Govorniki so: Dr. Božič o gospodarstvu; istotudi Goričan, katerega oseba je postala nekak agent Narodne stranke. Fridgearske služboje prevzel ekskapucin Knaflič, sedaj nadučitelj in občinski tajnik v kokarski občini. Predmet pridige: katoliška častikraja. Prosili bi ga, naj prihodnjije razpravlja o uporabi uradne oblasti . . . o razdelitvi škofovih gozdov med Kokarce, o ljubezni i. t. d. Nastopil je tudi slavni Vasle Vlogo župnika je igral eksteolog Prapotnik, ki hoče blagosloviti zakon med staro liberalno devico in čilim kršč. socializmom. Ta zakonska zveza naj bi se imenovala: Jugoslovanski kljub — dota bi bila morda ministrski portfelj. Pri nas z velikim manjšino izvoljeni poslanec Ježovnik je govoril o dveletni vojaški službi in o zajetji smrti; pozabil pa je povedati, da zajca sodijo v deželni, ne pa v državni zbornici. Med drugimi je pozabil povedati tudi to, kje je bil takrat, ko se je šlo v državni zbornici za večjo podporokmetov. Celjski Rebek je govoril o ustanovitvi mizarske zadruga, seveda na liberalni podlagi. Navzočih je bilo vseh, kar je nosilo hlače in hlačice, kikle in kikeljce, kakih slo; med temi tudi nekaj naših, ki so šli radovedno poslušati, kaj bo povedal Ježovnik o svoji veliki delavnosti in strašnih uspehih v državnem zboru. Okoličanov je bilo malo. Častno je bila zastopana mozirska inteligenca.

c Izobraževalno društvo v Celju. Dne 6. t. m., to je v nedeljo popoldne ob pol štirih bo govoril potovalni učitelj Fr. Goričan o sadjarstvu v deželni drevosenci pri Celju. Ako bo deževalo, bode predavanje v sobi Izobraževalnega društva, Grabengasse 7.

c St. Pavel pri Preboldu. Pri nas se snuje požarna bramba. Člani se že nabirajo. Slišati pa je, da nekateri nemškutarški neodrešenci mislijo delati na to, da se naneso požarne brambe utanovi „feierber“ z nemško komando in se-ve tudi z nemškim imenom.

To bi ne bilo v čast za dosedaj še po večini narodni St. Pavel. Pozor toraj!

c Sv. Ursula v Dramljah. Poglavitno popravilo pri naši nekdanji sloviti podružnici Sv. Ursule bo v kratkem končano. V nedeljo pred sv. Ursulo, 20. oktobra, bo delo blagoslovljeno, nato bo dvojno slovesno opravilo; ravno tako bo dvojno opravilo na god svetnice. Nekaj posebnega bo v cerkvi to, da so v njej naslikane podobe od patronov vseh župnijskih cerkev naše domače šmarske dekanije in nekaj sosednih župnij iz drugih dekanij: od Sentruperta, Planine, Laškega, Celja, Vojnika, Teharja, Smartna, Novecerkve, Frankolovega, Vitanja, Črešnice, Konjice, Žič. Romarji si bodo med potom ogledali pred par leti zalo okinčano župnijsko cerkev in letos prenovljeno šentiljsko cerkev, ki se je za svojo 250letnico pomladila.

c Slivnica pri Celju. Za dne 29. septembra je dal dični trgovec Eichberger naznaniti zborovanje Štajercijanec v svojih prostorih, h kateremu bi imel priti propali njihov kandidat Drogenig, a ga ni bilo, ker je osrečil tisti dan Dobje s svojim obiskom, misli pa priti prihodnjo nedeljo, dne 6. okt. Za popularnost Drogenikovo sila skrbijo njegovi pristaše; radi bi med ljudstvom izvalili solze bridkega kesanja, ker niso Drogeniga volili, a komedija se jim nič ne posreči.

c Zalec. Dne 29. m. m. videli smo prvokrat na žalskem odru „Divjega lovca“. Vprizorili so ga vrli diletantje „Kmet. bral. društva“ v Ložnici. Z občudovanjem smo gledali mlade moči priproste kmečke mladine, ki je nastopala tako izborna. Ložnica sme pač biti ponosna na svojo mladino. Želeti bi bilo, da bi se vrli igralci še enkrat potrudili ter igro ponovili. Vstrajno naprej!

c Dr. Serneec s pasjim bičem. Zaradi surovega dejanja, ki ga je zakrivil dr. Serneec nad dr. Benkovičem, se je mnogo naših ljudi obrnilo od njega in ne bo več iskalo pri njem zdravniške pomoči.

c Potovalni učitelj Goričan. Zadnjo nedeljo se je udeleževal g. Goričan tudi liberalno strankarskih shodov v gornjegrajskem okraju, na katerih se je izrekala nezaupnica Vašemu listu. Ali zato plačujemo potovalne učitelje?

c Ježovnik v Gornjemgradu. Kmetje zapomnite si: Krščanske dolžnosti, biti v nedeljo pri sv. maši, katero ste vi vsi izpolnili, te dolžnosti takozvani „poslanec“ Ježovnik ne pozna. V Gornjemgradu je prišel že v soboto večer, v nedeljo je imel shod ob 9. uri, a ni ga bilo ne pri prvem opravilu ob 6., ne pri drugem ob 10., da si bi k vsakemu bil lahko šel!! — Domovino so reševali s tem, da so se v neki resoluciji izrekli zoper pisavo „Sl. Gosp.“, a dobili so takoj krepak odgovor, kajti bralno društvo je namah naročilo precejšnje število „Gospodarjev“! — Kake večje nesreče ni bilo, ker je Markee z britko sabljico delal red.

c Mozirje. Naš poštar g. Anton Goričan je umrl. Zadel ga je kap. N. v. m. p.!

c Iz Celja. Dr. Serneec in njegov pasji bič sta menda neločljiva. Ko je bila 21. sept. odborova seja, pri kateri se je poročalo v Nar. Domu o polletnem delovanju „Juž. štajer. hranilnice“, je tudi od sevniškega okraja izvoljeni zdravnik dr. Serneec prišel in sicer z bičem, kojega je na klin obesil. Ali je dr. Serneec prinesel bič za odbornike z dežele? Za ravnateljstvo menda ja ne? Ali zakaj?

Brežiški okraj.

b Virštanj. Vsled nujnih predlogov držav. poslanca dr. Korošca smo dobili vendarle podporo zaradi škode, ki nam jo je naredila toča lansko leto. Razdelila se je lepa sveta med ljudi.

b Kozje. Dne 27. kimovca je visela na kozjanski kaznilnici bela zastava v znamenje, da ni v njej nobenega jetnika. To je že letos drugi slučaj, ki je pa le trajal po nekaj ur. — V Kozjem sem opazil na jablani gospe Dvornik poleg zrelih jabolk prav lep cvet. Utrgal in pokazal ga je odjemalcem prodajalski učeneec Karol Dobrave. Res čudno in fletno je pri nas, da ob enem vladata pomlad in jesen. Kaj ne, da je v Kozjem vedno kaj novega?

b Sevnica. Grad Goruja Sevnica je prodal stotnik Ott g. pl. Zandonati v Celju za 360.000 K.

Drobtinice.

d Kaj je vreden mož. Neki perzijski minister pripoveduje o nastopnem zanimivem dogodku: Neki derviš je pred nekolik mesece ubil svojega tovariša. Udova je preko poslanika zahtevala, tja se kazni ubojico in da se jej izplača odškodnina v znesku 150.000 mark. Iz verskih razlogov niso mogli derviša kaznovati, zato je pa perzijska vlada izplačala udovi 248.000 mark. Toda udova ni hotela te svote vsprejeti, češ, da je 150.000 mark največja vrednost, ki jo je imel njen mož. Nikakor jo niso mogli nagovoriti, da sprejme več od te svote.

d Maščevanje čebel. V Milčinu na Nemškem je prišla koza v ograjen prostor, v katerem je stal slamnat koš za čebele ter ga je prekucnila. Razkačene čebele so se trumoma zagnale v kozo tako, da je morala bežati na dvorišče. Tu je bilo 14 malih račic, tudi nad nje so se spravile razjarjene čebele. Koza in račice so bile tako opikane, da so poginile.

d Brat papežev umrl. Brat papežev, Angelo Sarto, je umrl. Angelo je bil mlajši kakor papež in poleg šest sester njegov edini brat. Pokojnik je v svojih mladih letih, ko je bila Beneška še pod Avstrijo, služil kot avstrijski vojak. Potem je pričel tr-

govino v Grazie blizu Mantove ter je bil pozneje poštni agent v Azoli pri Mantovi. V zadnjih letih je živel od podpore svojega brata, papeža.

d Eiffelov stolp bodo prebarvali. Pariški slikarji in pleskarji so dobili ogromno delo, prebarvali bodo velikanski Eiffelov stolp, ki je bil zgrajen iz železa za svetovno razstavo leta 1889. Doslej so ga prebarvali že trikrat. Površina za prebarvanje znaša 200.000 kvadratnih metrov, za kar bo potrebno 30.000 kilogramov barve, a porabilo se bo za to delo okoli 2000 čopičev. Sto delavcev bo delalo skozi 4 mesece vsak dan po 10 ur. Prebarvan bo stolp z barvo neke švicarske trvdke, s katero barvajo tudi železniške mostove v Švici.

d Drobne vesti. Kolera na Ruskem se vedno bolj širi. — Iz blagajne socialdemokratske zidarske organizacije v Nemčiji je zginilo 100.000 mark. — V Neapolju se je zastrepila neka slikarica s cvetlicami. Natrgala je mnogo močno duhtečih cvetlic, katere je raztrosila po svoji spalni sobi. Po noči jo je nekdo slišal težko hropeti in jo potegniti iz omamljajočega duha. V bolnišnici pa so izjavili, da je ne morejo rešiti. — V Brnu se je usmrtil mesar Navratil, ker mu je žena porodila dvojčke. — Blizu Tambov na Ruskem je napadlo 19. m. m. osem roparjev osebnih vlak, v katerem sta se peljala dva bančna uslužbenca ter jima odvzeli 44 tisoč rubljev. — V Odesu so 19. m. m. napadli jude ter jih mnogo pomorili. — V Petrogradu so aretirali 800 delavcev neke tovarne, ker je bil od njih umorjen lastnik tovarne. — V Seestadlu na Češkem je sklenilo 200 čeških starišev, da tako dolgo ne pošiljajo otrok v šole, dokler se ne bo ustanovila češka šola. — V Meksiki blizu Encarnacion sta trčila skupaj dva vlaka, 32 oseb je mrtvih, 33 ranjenih. — V Kaliforniji so imeli dne 19. m. m. hud potres. — V tovarni nitrina (razstreljivo sredstvo) v Kolinu se je pripetila 20. m. m. velika eksplozija. Ko so delavci videli, da je začelo goreti, so zbežali, tako da ni bil nihče poškodovan, ko je zletelo poslopje v zrak.

Smešnica. Neki Švicar je potoval po Rusiji. Ko je šel preko nekega sela, je pridirjalo za njim več psov. Švicar se je sklonil, da bi pobral par kamnov in jih zalučal v pse, a kamenje je bilo primrznjeno k tlom in je ni mogel odtrgati: Presneta dežela — je zavpil — tukaj pa res delajo ravno narobe: pse spuščajo z verige, a kamenje priklepajo k tlom.

Narodno gospodarstvo.

g Najboljše sredstvo proti podganam. Na krožniku se zdrobi beli sladkor in nežgano apno; to se dobro zmeša in nastavi podganam. Blizu tega se postavi druga posoda z vodo. Ko podgana mešanico poje, postane žejna in se napije vode. Apno se v želodecu vžge in žival crkne.

g Miši v Šleziji so se pojavile v taki množini, da groze uničiti vse poljske pridelke. V okrožju Ratibor jih je neki kmet pri oranju v pol uri pobil 612. V Jakobinah pa je neki hlapec za stavo pobil v enem dnevu 1080 miši.

g Zaparjen oves. Zaparjen oves, pri čegar uporabi se gode pri krmitvi različne neugodnosti in bolezn, se zboljša s tem, da se pomeša s prahom iz lesenega oglja; pomeša se z lopato ter se pusti tako osem dni. Na 24 delov ovsa se pridene 1 del ogljenega praška. Oves se mora potem preveti, ali pa se uporabi skupno s prahom. Ta prah vpliva istotako, kot nekako zdravilno sredstvo.

g Pridelovanje kumine. Kumina ali kumna je vsakomur znana rastlina, ki raste pri nas tudi divja na travnikih. Malokomu je pa znano, da se kumina tudi v velikem prideluje, in da je to pridelovanje celo jako dobičkonosno. Pri sedanjih nizkih ceni žita bi se sploh priporočalo tudi pri nas poprijeti se, čeprav v manjši meri, pridelovanja raznih zdravilnih zelišč in sličnih plodin, ki pridelovalcu navadno dajejo lep dobiček. Iz korenine te rastline se dela etrsko olje za tvornice in izdelovalce likerjev, dalje se rabi pri pekih in v kuhinjah za pripravljane raznih jedi.

Trgovci, lekarnarji in drogist, torej ne morejo brez nje izhajati. Zatorej se tudi lahko prodaja. Kumina zahteva rahlo, nekoliko zvezno, apneno zemljo, ki pozimi ni preveč mokra in ima toplo, suho lego. Ravnotako ljubi kumina globoke, ilovnate in apnene zemlje, posebno pa sprsteninske zemlje z globokejšo spodnjo plastjo. Če nimamo take zemlje, se kumina zadovolji z vsako peščeno-ilovnato zemljo in daje tudi še tukaj lepe dohodke.

g Vremensko napovedno postajo silahko oskrbi vsaka občina. Za potrebno ureditev dobil od poljedelskega ministrstva 30 K podpore. Sprememba vremena se naznanja z raznobarnimi zastavicami, ki se pritrdijo na visokem vidnem kraju. Vremenska napoved pa sloni na poročilih, katera vpošilja poštним uradom meteorologični zavod na Dunaju.

Najnovejše novice.

Sv. Kunigunda na Pohorju. V nedeljo dne 6. okt. 1907 ob 9. uri popoldne priredi tukaj S. K. Z. shod. Govoril bo državni poslanec Pišek. Pristrčno vabimo vse somišljenike.

Hmelj in mešetarji. Posestnik gradu Marušič blizu Zagreba je prodal svoj hmelj, pa še velikanske množine, po 2.40 K, pa še vsega dal ni, češ, še dražji bo. In pri nas? Najvišje po 1 K so prodali, dobili pa v resnici le po 80, 70 v, ker se je prav po eigansko trgalo pri cenah in pri — vagi!

Šilvnica pri Celju. Ker je poslanec dr. Korošec na vratu obolel, mora izostati za nedeljo napovedani shod. Istotako izostane tudi shod v Št. Vidu pri Grobelnem.

Listnica uredništva.

Št. Lenart v Slov. gor.: Žal, nam ni bilo mogoče! Prihodnjič! — Hoče: Brez podpisa! — Mislinja: Ali niso nekatere stvari nevarne? — Zanač, Broslovče, St. Lenart: Prihodnjič! — Virštanj: Nekaj smo uporabili, drugo tožljivo.

Loterijske številke.

Dne 28. septembra 1907.

Triest	88	27	40	75	41
Line	75	24	89	70	57

Tržne cene

v Mariboru od 28. septembra 1907.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		22	—	—	—
rž		20	—	—	—
ječmen		17	—	—	—
oves		18	—	—	—
kornosa		17	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		7	50	—	—
slama		6	—	—	—
fizola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	8	—	—
sir		—	86	—	—
surovo maalo		2	40	—	—
maalo		1	68	—	—
špeh, svež		—	1	60	—
zelje, kislo		—	80	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
ametana, sladka		—	72	—	—
kisla		—	84	—	—
zelje	100 glav	8	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

St. Jurij v Slov. gor. Društvena veselica je zadnje nedeljo jako dobro uspela. Znamenit je bil zgodovinski govor dr. Kovačiča. Zgodovina šentjurskega kraja sega daleč nazaj v rimljanske čase. O tem prčajo mnoge gomile, rimski kamen, ki so ga našli v bližini Sv. Jakoba. Najstarejše župnije v tem okraju so Maribor, Jarenina, Radgona, Ptuj. Sv. Jurij se v istinah prvič nahaja z imenom St. Jrgen v 13. stoletju. Najstarejši kraji so Partinje, Gasteraj, Ledinek, sedanje občine istega imena. V bližini sedanjega kraja je oila večja vas z imenom Weinberg baje trg, ki so ga pa v 15. stoletju uničili Turki. V občini Partinje so gospodovali bogati plemenitaši Sunek. Zadnji potomec te starodavne rodovine je bila baje Julijana Zunec, ki je umrla nad 80 let stara dne 3. julija 1895. Ta govor je važen prinos li krajevni zgodovini. Želimo le, da bi včl. g. dr. Kovačič radi zgodovinske važnosti svoj govor posebej priobčil v „Slovenskem Gospodarju.“ Igra „Vedeževalka“ je vzbujala dosti zdravega smeha. Vzeta je iz ljudskega življenja in kaj dobro biča prazno vero v vedeževanje. Igravci pa so se tudi potrudili in so kaj spretno izvrševali svoje vloge. Vmes je lepo peval domači pevski zbor. In tombola? Ej, koliko upanja je imel vsakdo in kakšno razočaranje je moral doživeti. Da je pač ni bilo o pravem času, te preklicane številke! In pri prostovoljni dražbi, kako so vendar nagajali ljudje drug drugemu! Ob vsestranski udeležbi se je vse vršilo mirno in dostojno. Prav tako! Dajajmo ljudstvu pošteno razvedrilo, poučno zabavo!

Na Prihovi bo dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne shod. Govori poslanec Pišek. Srčno vabimo vse somišljenike.

Dr. Bergman v Mariboru

677 odpotuje do srede oktobra. 1-1

Konjskega hlapca,
mesečna plača 20 K, kakor
dninarja,

za šiht 2-40 K sprejme S. Geinsberger, posest. Schmeltz-hofa, Wolfsberg, Koroško.

Mlin,

na vodi z motorjem 8 konjskih moči se da s posestvom vred takoj v najem. Več se izve pri učitelju Jos. Troha na Zavrču. 654 (3-3)

Pohištvo in posteljske priprave
lastnega izdelovanja
Karl Wesiak
tapecirar
Maribor, Freihausgasse 1.

Priljuden viničar
s 5. delavskimi moči, kateri tudi nemško znajo, se pod ugodnimi pogoji sprejme pri
W. A. König, lekarna
Maribor, Tegethofova cesta.
625 (3-3)

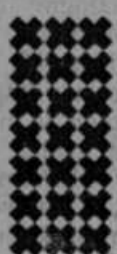
Predno si kupite nagrobni kamen

priporočam, da si ogledate mojo veliko zalogo izgotovljenih nagrobnih kamenov po vsaki ceni. Posebno priporočam pristne švedske kamne iz črnega granita. Prodajam po priznani nizki ceni samo kamene brez napake. Nihče se ne sili kupiti!

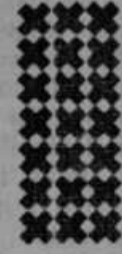
I. F. Peyer, 674 3-1
kamnoseški mojster.
Maribor, Hilariusstrasse, blizu južnega kolodvora.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodb; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljuje spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjeništv za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

12 12-10